

Alma

a Svět obrazu

Lucie Paulová

Ilustrace Kateřina Čupová

Alma

a Svět obrazu

Lucie Paulová

Ilustrace Kateřina Čupová

ALMA A SVĚT OBRAZU

© Lucie Paulová, 2022

Illustrations © Kateřina Čupová, 2022

ISBN 978-80-7637-276-4

Vetešníkův krám

Vetešníkův krám je prázdný. Tedy ne v tom pravém smyslu slova. Je plný věcí. Všelijakých, starých, k něčemu i k ničemu. Jsou tu třeba jen proto, že zůstaly svým způsobem krásné. Knihy, obrazy, věci ze skla, porcelánu, kovu, dřeva. Na všem tiše leží vrstva prachu, silná podle toho, jak dlouho tady věci jsou, jak dlouho je neměl nikdo v ruce. Odrážejí se ve starých zrcadlech a pavouci si mezi nimi vesele pletou labyrinty sítí.

Na hromadě knih uprostřed kulatého stolu stojí vycpaný havran. Jeho modročerné peří se pořád leskne a nad silným zobanem svítí korálky očí. Planou v nich poslední sluneční paprsky dne. Šikmo dopadají oknem právě na něj. Musel to být nádherný havran, když ještě žil. Vlastně pořád budí respekt. Kolem jedné nohy má přivázanou mosaznou rolničku.

Ozve se zacinkání. Zvláštní, vždyť v krámku nikdo není. Není tu nikdo, kdo by se rolničky dotkl, kdo by se čehokoliv dotkl. A přece, někdo tu být musel. Otisky drobných prstů, setřený prach. Letmá pohlazení.

Cink, ozve se znovu zvonek nade dveřmi. Rozhoupe se, když dva tlustí chlápci zafuní dovnitř. Nesou nějakou velkou zabalenou věc, hranatou a plochou. Že by další zrcadlo? Za nimi vklouzne starý vetešník, oči mu svítí a přikáže opřít to o židli naproti stolku s havranem. Stejně jinde není místo. Jako by chtěl, aby se aspoň někdo díval, až bude strhávat papír. Aspoň ten vycpaný pták.

Vetešník rychle chlápky vyplatí, aby se jich zbavil. Aby mohl být sám s novým přírůstkem do svého království věcí. Je netrpklivý. Havranovo oko se zaleskne a rolnička tichounce zazní, když o ni zavadí padající útržek papíru. Není to zrcadlo. Vetešník koupil obraz.

Črrrr! No konečně! Konečně konec hodiny, konec vyučování. Konec tohoto dne na nic, blbýho dne. Prvního dne v nové škole. Super, může zmizet!

„Almo? Almo! Počkej chvíli!“

Do háje, laskavej hlas, úplně z něj teče trpělivost a snaha. Zájem. Její asistent. Jo, má svého vlastního asistenta. Je integrovaná. Už jen za to slovo by někomu zakroutila krkem. Ale zastaví se, stejně by ji chytil. Ještě to tu nemá osahanej a nebude se ztrapňovat tím, že by do něčeho narazila.

„Chtěl jsem ti na sebe dát číslo. Kdybys něco potřebovala nebo se chtěla zeptat, klidně i něco mimo školu, třeba poradit s úkoly. Aspoň teď ze začátku, než si najdeš kamarády.“ Alma cítí jeho vodu po holení. A taky prášek na praní... no, aspoň nesmrdí.

„Nic nepotřebuju. Fakt,“ a pak, když asistent nic neříká, když čeká, Alma dodá:

„Já si kdyžtak číslo najdu na webu školy. Tak čau.“

Ne, nemá v úmyslu se kamarádit ani dávat asistentovi naději, že ho bude potřebovat. Protože nebude. Ani jeho, ani kamarády. Stačí si sama. Soustředí se na lehounký průvan. Dveře. Vychází jimi ven do chodby. Naštěstí už je skoro prázdná, a tak se zvuky odrážejí, jak mají. Pamatuje si, kudy ven na ulici. Pamatuje si, že ke vchodu vede pět schodů. Není blbá. Je jen slepá.

„Almo?“ Jiný hlas. Takový ten hlas, který musíte brát vážně.

„Ráda bych s tebou mluvila. A Petře? Máte ještě chvílku?“ A je to tu, no bezva, ven se jen tak nedostane.

„Jistě, paní ředitelko.“

Petr. Hlas jejího asistenta je měkký. Je jako tvaroh, který si ředitelka namaže na rohlík. Tvaroh. Jo, to je lepší jméno pro jejího asistenta. A tak jdou do ředitelny. Ona, ředitelka a Tvaroh. Jasně že Alma jde, jak by mohla říct, že nechce. Je jí jen jedenáct, teda skoro jedenáct. Je slepá a integrovaná a přistěhovala se teprve před deseti dny. To se ví, že nechtěla, ale nikdo se jí neptal

a nějak nebyla jiná možnost. No a co, je jí to fuk, hlavně aby jí všichni dali pokoj. Jenže to tak nevypadá. Ne teď s Tvarohem a ředitelkou v nové škole.

Alma slyší šustit papíry. Slyší Tvaroha, jak v kapse vypíná mobil, vrzání židle, na které sedí ředitelka. Slyší, jak za oknem ťuká do parapetu déšť. Cítí ho, je pootevřené okno. Svěží chlad chutná jako mlha. Nikdo nemluví, ale ticho není nikdy jen ticho. Alma si v duchu maluje obraz ředitelny. Ano, maluje.

Barvy si pamatuje. Bylo jí pět, když přestala vidět. Barvy byly tehdy všude kolem. To máma. Malovala. Malovaly spolu. Možná si tuhle vzpomínku Alma vymyslela, protože by bylo hezké, kdyby to tak bylo. Protože barvy pořád miluje. Pořád jsou v její hlavě, ale používá je, jak se jí líbí. Tvary jsou dané, barvy ne. Můžou být jinak, jakkoliv. Tak, jak Alma chce. Třeba ředitelčiny vlasy. Alma je maluje ve své hlavě fialové. Ladí se žlutou barvou obličej a velkými zelenými rty. Hodí se k ředitelčinu hlasu. A Tvaroh, ten...

„Byla bych moc ráda, kdybys tu byla spokojená, Almo.“

Uf. To vypadá na dlouho. „Mám tady zprávu z tvé předchozí školy. Chci k tobě být upřímná.“

Přesně takhle se to říká, když je problém. Alma to ví, ale nic neřekne. Bude rychlejší, když nechá ředitelku mluvit.

„Rvačky, konflikty s třídní učitelkou a spolužáky, neomluvené absence.“

A je to tu! Přesto má Alma pocit, že se ředitelka usmívá. Možná se usmívá, možná nebude tak špatná.

„Každopádně chci, abys věděla, že pro mě je důležité, jak se budeš chovat teď a tady. Víím, že jsi to neměla lehké a ví to i tvoje třídní. Požádala jsem ji, aby promluvila s tvými novými spolužáky.“

Ne! Tohle ne!

Sympatie k ředitelce klesly na bod mrazu. Bezva. Takže všichni vědí, jaká je Alma „chudinka“. Rodiče, autonehoda. Alma přežila. Zranění, slepota... Možná i to, že se o ni teta už nechce starat?

Že ji svěřili dědovi, co je vetešník, a musela se k němu přestěhovat do mrňavýho bytu nad krámkem, co smrdí starejma věcmá? Zlej sen! O důvod víc, proč nejít zítra do školy. Alma cítí, jak se jí v hlavě dělá bublina. Už se tam nevejde a praskne. Prásk! Všechno se utopí v barvě. Fialová se vpije do žluté a na tom je tvarohově bílá poleva. Tvaroh. Alma ho odstrčí a vyběhne z ředitelny. Jo, pamatuje si, kde jsou dveře. Není blbá, je slepá. A musí pryč. Hned teď! „Almo!“

To byl Tvaroh. Ale je to fuk, protože už ji nechytí. V běhu zakopne a tvrdě přistane na zemi. Běžet byl blbej nápad. Běhat umí, ale sama to prostě nedá, nejde to. I rychlá chůze může být někdy problém. Vstane a jde dál k východu ze školy, rukou se dotýká stěny. Tvaroha za sebou neslyší. Možná mu ředitelka řekla, aby ji nechal být. Možná.

Venku prší. Alma jde tak rychle, jak jen může, aby stačila vnímat kudy. Jasně že ví kudy! Její děda s ní tuhle trasu prošel mnohokrát, aby trefila domů a do školy. Vdechuje vůni z kavárny. Kafe a zákusky. To znamená, že má správný směr. Cítí obrubník, drží se ho, drží směr. A tady je ta proluka mezi domy, vnímá, jak tudy proudí vzduch, hned za ní je ulice. Doprava a další ulice. Alma slyší déšť šustit v listech stromů. Jsou tu stromy, takže i tudy je to správně. Jen se držet dál obrubníku. Klopýtá. Dvacet šest kroků rovně a doleva. Jenže to by nesměla být našťavaná a jít rychleji než obvykle.

„Au!“

Kdyby myslela, nevrátila by do zdi. Bolí to, ale jinak. Bolí to vztekem. A ne, slepečkou hůlku nevyndá, nesnáší ji. Ani to nestojí za to, už je skoro doma. Oddechuje a opírá se o zeď. Jen chvíli. Zahání bublinu, co zase bublá. Klid, Almo! Třetí dům už bude vetešnictví. Když bude mít štěstí, bude děda podřimovat mezi starými krámy jako vždycky. Ona proklouzne do svého pokoje a nebude muset mluvit. S nikým.

Zvonek nade dveřmi skoro nevydá zvuk. Alma si dává pozor. „Almo! To už jsi doma? Jaks to zvládla první den? Máš hlad?“

Štěstí se nekoná. Ani tady ne, dědův huňatý hlas tam číhá jako hlídací pes. Ale na odpověď nečeká.

„Víš co? Všechno mi řekneš potom, potřebuju rychle na poštu, než zavřou. Na stole máš jablko, chvíli si tu sedni a počkej, kdyby náhodou někdo přišel.“

Dědova křehká ruka jí pocuchá vlasy. Alma cítí kolínskou, mentolky a lehounký závan plísně z jeho kabátu. Pach krámků. Je cítit jako děda a děda je cítit jako jeho vetešnictví. Za chvíli se to stane i Almě. Když tu zůstane, načichne. A bude na ni padat prach. Bude z ní veteš jako z dědy. Zvonek cinkne, vzduch se rozčeří a dveře bouchnou. Ticho, co není tak úplně tichem. Tikání mnoha hodin na stěnách. Déšť. Vrzání podlahy. Chvění skleněných vitrín, když venku projíždí tramvaj. Alma vydechne. Pořád jí ještě buší srdce a bublina se zase trochu zvětšila. Nechce tu být, ale nemá na vybranou. Jako ty věci... Popojde k židli, ale vrazí při tom do kulatého stolku. Vycpaný havran jí sletí přímo do napřažených rukou. Hladké, chladné peří. Alma ho stiskne a najednou se jí chce brečet. „Blbej vycpanej havrane! Taky už nikdy nikam nepoletíš!“ Rolnička jemně zacinká. Alma má v náručí havrana a v hlavě bublinu. Už zase hrozí, že praskne. Rozhodne se. Nezůstane tady! Nepůjde zítra do školy, kde bude Tvaroh. A děti, co si myslí, že Alma neví, jak ji pozorují. Nesnáší to! Všechno! A nejvíc mámu s tátou! Bublina se rozletí v cákancích červené, vzteklé barvy. Alma se do ní potopí. Rozběhne se ke dveřím. Úplně zapomněla na to, že pořád svírá havrana. Nemá žádný cíl, jen to prostě nedokáže ovládnout. Něco padá a rozbíjí se. Tak ať! Ví, kde jsou dveře.

Co ale vědět nemůže, že mezi ní a dveřmi něco stojí. Obraz, co dnes vetešník koupil.

Když lidé vidí obraz, zastaví se před ním a dívají se. Možná se dotknou struktury povrchu. Vezmou ho do rukou, poponesou,

pověsí. Ale pořád je to obraz, a tak se k němu tak chovají. Jenomže Alma ho vidět nemohla. Vběhla přímo do něho. A obraz ji pustil dovnitř tak samozřejmě, jako by vklouzla do otevřených dveří. Necítila nic. Ale v realitě vetešníkova krámku už není. Ani Alma, ani havran. Jen neporušený obraz.

Prrošlas obrrazem

To je divný. Alma šla přece ke dveřím, ale neprošla jimi. Měla by být na ulici, ale není. Žádné povědomé zvuky ani pachy. Cítí jen půdu pod nohama. Je měkká, jako by šlapala po trávě. Jenže to není možné. Nebo jo?

Alma má pevně zavřené oči. Dělává to, když bublina vybuchne. Než se rozptýlí barvy a vztek. Pomáhá to, může se soustředit na to, co je právě teď. Nevidět s očima zavřenýma je jiné než nevidět ve skutečnosti. Je to proto, že si to vybrala. Slyší svůj dech a tlukot srdce. Jemné šustění trávy. Poznává přece trávu! Alma si uvědomí chlad a ještě něco. To srdce, které tluče, není její. Cítí jeho tep v prstech. Protože jimi pořád svírá vycpaného havrana. Je přece... byl vycpaný! S korálky místo očí.

„Au!“

Vycpanina ji rázně klovlá do ruky. Alma povolí sevření a havran, co měl být vycpaný, se oklepe, roztáhne křídla a pařáty se odrazí od Alminy paže. A ona leknutím otevře oči.

Uklidni se, nařizuje si Alma. Všechno je to jenom tím, že bublina byla větší než jindy. Prostě ses víc naštvála, nic jiného to neznamenaá. Obrazy v hlavě si maluje přece často. Tohle není skutečný, opakuje si Alma. Nejspíš je pořád ve vetešnictví, jen usnula na židli, když čekala na dědu. Ještě pořád se jí občas zdávají sny, ve kterých vidí. Tak proč si to neužít, než se probudí. Zvědavě se rozhlíží.

Stojí uprostřed krajiny. V trávě. Modré trávě. Pokrývá i svahy bílošedých kopců, jejichž vrcholky se dotýkají tmavočervené oblohy. Alma doufá, věří, že barvy jsou pořád takové, jaké by měly být, takové, jaké si je pamatuje. A v údolí stojí divné bílé zvíře. Je daleko, takže Alma neví, co to je. Kromě toho, že je to naprosto jasně sen.

„Ohrromně zajímavé, nemyslíš?“

Alma sebou trhne a podívá se před nohy. Proč by nemohla, ve snu se může dívat, kam chce. Havran ji sleduje jedním okem, natřásá si peří a vypadá, že se baví. Alma je tak překvapená, že mu odpoví.

„Jo, takhle nějak jsem si to představovala. Přesně. Nebe, tráva, kopce. A zvíře, proč ne. Líbí se mi to.“ Ani za nic by nedala najevo, že je zmatená tím, jak živý má sen.

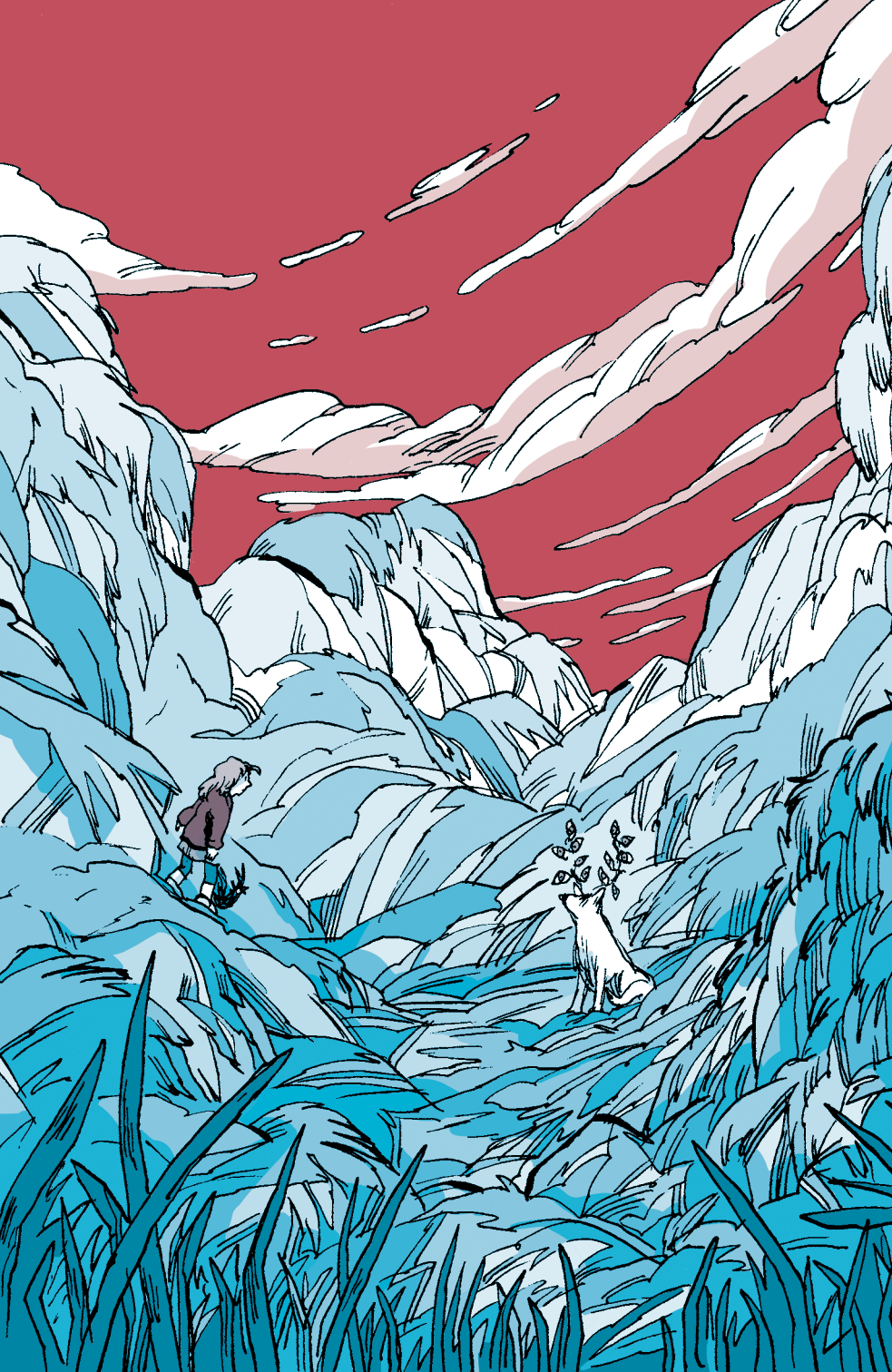
„Nezdá se ti to,“ zachraptí havran a otočí k Almě pro změnu druhé oko.

Pak se protáhne, roztáhne křídla a vyrazí k červené obloze. Nadšeně si užívá let. Bílé zvíře se mezitím pomalu vydalo směrem k Almě. Vypadá čím dál víc jako vlk.

Musí to být sen. Vycpaný havrani nelítaj, a už vůbec nemluvě!

Alma by se chtěla probudit, ten sen se jí už nelíbí. Štípe se do ruky, zavírá a otvírá oči, ale neprobouzí se. Pořád tu je modrá tráva, červený nebe a ten divnej asi vlk, co se blíží. Obrovskej vlk!

Alma cítí paniku, vůbec neví, kde je a co má dělat, čemu věřit. Ona je přece slepá. Jenomže obraz krajiny s červeným nebem jí zaplňuje celou hlavu. Ví, že nebe může mít spoustu barev, ale takhle červenou asi ne. Ví, že tráva by ve skutečnosti neměla být modrá. A to vlkozvíře, to je co? Měla představu, jak by měl vlk vypadat. Ale tohle? Všechno na něm je divné. Copak je možné, aby byl větší než ona? Ty dlouhé nohy, tvar těla. Ačkoli žádného nikdy neviděla, určitě ví, že vlci nemají čtyři uši. A kde má oči? Na vlčí tváři jsou jen linky tmavé srsti, ale oči ne. Co to kruci... Almu polije horko: probud' se! Divnovlk už je blízko a Alma vidí, že se plete. Ne, nemá čtyři uši, jen dvě, ale mezi nimi mu raší výrůstky pokryté kůží. A na nich pupeny? Zastavilo se to. Alma stojí jako zamrzlá. A pak, pak se ty divné pupeny rozvinou v lístky. Jako na chlupatých větvičkách, na každé jeden.

Když Alma pochopí, že to nejsou listy, ale oči, které se na ni dívají, vykřikne a plácne sebou do trávy. Je to jasný, má děsnou noční můru! Určitě! Probuď se, Almo!

Alma se opravdu probudí. Musela se nejspíš na chvíli vypnout.

Sakra, sakra, sakra, tohle není dobrý! Alma leží na zemi v trávě. Určitě je to tráva, prohrábla ji předtím prsty. Neodvažuje se otevřít oči – co když zase uvidí? Co když už nikdy neuvidí? Něco do ní jemně šťouchlo. Zafunělo to a Alma cítí na uchu teplý dech a šimrání. Slyší rolničku. Havran? Takže to znamená, že to, co funí, musí být... Alma si to musí srovnat, uklidnit se. Uvnulas ve snu a znovu se v něm probudila, takže se nemá čeho bát. Otevři oči, nařizuje si Alma a poslechne se. V příští chvíli zírá přímo na chlupatý čumák.

„Fuj! Pomóc!“

Olízlo ji to! Alma se vymrští, zakopne a skončí na všech čtyřech. Pryč! Ale před ní na kameni, na modrém kameni sedí Havran. Vypadá úplně živě a vydává zvuk, jako by se smál. Změří si Almu nejdřív pravým a pak i levým okem.

„Poserro, z čeho máš strach? Je krásnej, a navíc ti nabízí přátelství. Nejsi moc zdvořilá, co?“

„Co? Cože?“ Alma zírá na Havrana a pak otočí hlavu. Divnovlk se pořád nehýbá a jeho oči se dívají klidně. Až na to, že jsou jinde, než by měly být. Huňatou, lesklou srst čechrá vítr, takže hraje do modra. Kdyby to celý nebylo tak praštěný, myslí si Alma, musela by uznat, že se jí líbí, že má Havran pravdu. Krásnej Divnovlk.

Alma se rozhlédne. Ne, nic se nezměnilo. Krajina, nebe, tráva, pořád ten stejný obraz. Nikdy nebyla tak vyděšená. A není to Divnovlkem, ani tím, že Havran mluví nebo že je tu všechno tak bláznivě barevný. Je vyděšená z toho, že vidí. Protože na to vůbec není připravená. Už zapomněla, jaké to je. Mate ji to. Všchno! Ale přece se tu nerozbrečí. Ne před Havranem, co byl ještě nedávno

vycpanej. Je to jeho vina, určitě v tom má pařáty, takže by jí mohl říct, co s tím vším dělat. Alma popadne Havrana a pevně ho tiskne, aby ji nemohl klovnout.

„Tak hele, ty vycpanino, nějak moc toho víš! A mluvíš! Takže mi koukej říct, co se to kruci děje! Kde to jsem, když ne ve svém snu? Jak jsem se sem dostala a jak se dostanu zpátky? A jak to, že vidím? Mluv, ptáku!“

Stejně ji klovl. Havran se Almě vykroutil z náručí, štípl ji a nevrle po ní máchl křídlem.

„Neříkej mi ptáku! Jsem Havran. Prošlas obrrazem. A ne cuchej mi peřří.“

Klid, Almo, to bude dobrý, to bude dobrý. Alma se přistihne, že zatímco se pokouší uklidnit, drbe sametovou divnovlčí nohu. Nezdá se, že by to tomu tvorů vadilo.

„Můžeš mi to říct trochu jasněji? Jak prošla? Jaký obraz? Kde to jsem?“

„Jsi přřímo v něm, rozhlídni se trochu! Je z rroku 1922 a namalovala ho Frrantiška Čerrmáková, devět let.“

Alma odstrčí nohu a raději zase zavře oči. Blbost, blbost, blbost! „Co to krákoráš? Jaká Františka a co to má se mnou společného? Já... já spím a jen se chci probudit!“

Havrana teď nevidí, ale ani neslyší. Zato se rozezná jemné cinkání jeho rolničky. Jak to, že cinká, jenom když se na Havrana nedívá? A kdyby oči otevřela, neuslyší rolničku, ale Havrana ano? Proč? Znamená to něco? Pitomej Havran. Potřebuje ho vidět, aby ho slyšela mluvit, protože je jasný, že ví víc než ona. Alma se nadechne, vydechne a otevře oči. Už ho zase slyší krákorat a... mluvit.

„Čemu nerrozumíš? Bylas v krrámku. Rrozběhla ses, rozrbila vázu a vpadla přřímo do obrrazu. Vetešník ho koupil zrrovna dnes. Tak jsi tu. A protože ses mě drržela, jsem tu taky. Nemusíš se mi omlouvat. Jsem rrád, že si prrovětrám peřří. Frrantišku

neznám, ale podepsala ten obrázek. Stál naproti mně, tak jsem to přečetl. Mimochodem, povedený obrázek. A proč vidíš, nemám páru. Jsem Havran, ne vševěd. Stačí?”

Alma se pokusí vstát. Má dojem, že si z ní Havran dělá legraci, ale zároveň mu věří. Nemá nic než Havrana, musí něčemu věřit v tomhle zmatku. Natáhne ruce před sebe, jako to dělávala dřív, když mívala strach. Dotkne se hebké, teplé vlčí srsti. A pak ji to přemůže. Bylo... je toho prostě moc. Stěhování, děda, vetešnictví, nová škola, ředitelka, Tvaroh a teď tohle. Má věřit tomu, že nespí a vidí? Prudce obejmě zvíře kolem krku. Nechá se a přitulí se k ní. Je hodnej, napadne Almu a taky to, že za to asi může ten, kdo ho namaloval. Nějaká Františka, někdy dávno a bůhví kde. A jestli Havran nelže, Alma je teď polapená v jejím obraze.